SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2205

av Emma Brihall (C)

Stärk möjligheten att behålla arbete efter sjukdom eller skada

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur personer som under en pågående anställning får varaktigt nedsatt arbetsförmåga till följd av sjukdom eller skada kan få bättre möjligheter att behålla sitt arbete genom arbetsanpassning, rehabilitering och ett långsiktigt, träffsäkert stöd till arbetsgivaren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Många människor arbetar under stora delar av sitt liv inom samma yrke och bygger upp betydande yrkeskunskap, erfarenhet och kompetens. När arbetsförmågan försämras genom sjukdom eller skada kan det bli svårt att fortsätta arbeta i samma tempo eller omfattning som tidigare. Det betyder dock inte nödvändigtvis att personen helt saknar arbetsförmåga eller inte längre kan bidra på arbetsplatsen.

För den som inte längre klarar sitt tidigare arbete fullt ut kan alternativen i dag bli fortsatt eller upprepad sjukskrivning, deltidsarbete med en ekonomiskt svår situation, arbetslöshet eller i förlängningen sjukersättning. Samtidigt kan arbetsgivaren förlora en erfaren medarbetare, trots att personen skulle kunna fortsätta arbeta med anpassade

arbetsuppgifter, lägre arbetstakt eller exempelvis genom att introducera och lära upp nya kollegor.

Det finns redan olika former av stöd till arbetsgivare för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Lönebidrag för anställning kan användas för att anpassa arbete och arbetsplats, medan lönebidrag för trygghet i anställning är ett långvarigt stöd för att en anställd ska kunna behålla sitt arbete. Det finns även stöd för exempelvis hjälpmedel på arbetsplatsen och personligt biträde.

Frågan är dock om systemen i tillräcklig grad når personer som får varaktigt nedsatt arbetsförmåga under en pågående anställning. Det behöver finnas tydliga och fungerande vägar för arbetsgivare som vill behålla och anpassa arbetet för en erfaren medarbetare, men som har svårt att bära kostnaden för en varaktig anpassning.

Centerpartiet vill stärka ersättning och stöd till arbetsgivare som anställer personer med begränsad arbetsförmåga. Partiet vill också se fler stegvisa vägar till egen försörjning, där rehabilitering och andra insatser kan kombineras utifrån individens förutsättningar.

Centerpartiet har vidare drivit frågor om flexiblare återgång i arbete, tydligare rehabiliteringsprocesser och förbättrade förutsättningar för arbetsgivare att stödja sjukskrivna medarbetare.

Att bättre ta till vara människors kvarvarande arbetsförmåga är viktigt både för individen, arbetsgivaren och samhället. För individen kan det innebära fortsatt egen försörjning, gemenskap och trygghet. För arbetsgivaren innebär det att värdefull kompetens kan behållas. För samhället kan det minska risken för att människor i onödan lämnar arbetsmarknaden och hamnar i långvarig sjukfrånvaro eller arbetslöshet.

Arbetsgivarens ansvar för arbetsanpassning och rehabilitering ska vara tydligt och ligga fast. Ett utvecklat stöd ska inte ersätta detta ansvar. Däremot bör regeringen se över om befintliga stöd, inklusive lönebidrag för anställning och lönebidrag för trygghet i

anställning, är tillräckligt tillgängliga och ändamålsenliga för den som får nedsatt arbetsförmåga mitt i arbetslivet.

Regeringen bör därför se över hur möjligheterna att behålla arbete efter sjukdom eller skada kan stärkas genom bättre samspel mellan arbetsanpassning, rehabilitering och långsiktigt stöd till arbetsgivaren. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Emma Brihall (C)